Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/3757/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 14/11/2026 18:13:29

Σύνοψη

Τύπος εορτής:	Εορτάζει στις 19 Φεβρουαρίου εκάστου έτους.
Ιερά Λείψανα:	Το Λείψανο (πλήν της Κάρας, η οποία έχει χαθεί) της Αγίας βρίσκεται αδιάφθορο στον Μητροπολιτικό Ναό των Αθηνών. Ένας δάκτυλος της Αγίας βρίσκεται στην ομώνυμη Μονή Εκάλης Αττικής.
Ημ/νια Βίου:	Ν/Α

Βιογραφία

Ὄρπηξ Ἀθηνῶν ἐστιν ἡ Φιλοθέη,
Ἐχθρὸν βαλοῦσα σταυροῦ τῇ πανοπλίᾳ.

Η Αγία Φιλοθέη γεννήθηκε το έτος 1522 μ.Χ. στην τουρκοκρατούμενη τότε Αθήνα. Οι ευσεβείς γονείς της ονομάζονταν Άγγελος και Συρίγα Μπενιζέλου. Η μητέρα της ήταν στείρα και απέκτησε την Αγία μετά από θερμή και συνεχή προσευχή.

Ο Κύριος που ικανοποιεί το θέλημα εκείνων που Τον σέβονται και Τον αγαπούν, άκουσε την δέησή της. Και πράγματι, μια ημέρα η Συρίγα μπήκε κατά την συνήθειά της στο ναό της Θεοτόκου για να προσευχηθεί και από τον κόπο της έντονης και επίμονης προσευχής την πήρε για λίγο ο ύπνος. Τότε ακριβώς είδε ένα θαυμαστό όραμα. Ένα φως ισχυρό και λαμπρό βγήκε από την εικόνα της Θεομήτορος και εισήλθε στην κοιλιά της. Έτσι ξύπνησε αμέσως και έκρινε ότι το όραμα αυτό σήμαινε στην ικανοποίηση του αιτήματός της. Έτσι κι έγινε. Ύστερα από λίγο καιρό η Συρίγα έμεινε έγκυος και έφερε στον κόσμο τη μονάκριβη θυγατέρα της.

Μαζί με την Χριστιανική ανατροφή, έδωσαν στην μοναχοκόρη τους και κάθε δυνατή, για την εποχή εκείνη, μόρφωση. Έτσι η Ρηγούλα (ή Ρεβούλα, δηλαδή Παρασκευούλα), αυτό ήταν το όνομά της προτού γίνει μοναχή, όσο αύξανε κατά την σωματική ηλικία, τόσο προέκοπτε και κατά την ψυχή, όπως λέει το συναξάρι της.

Σε ηλικία 14 χρονών, οι γονείς της την πάντρεψαν, παρά την θέλησή της, με έναν από τους άρχοντες της Αθήνας. Αργότερα, αφού πέθαναν οι γονείς και ο σύζυγός της, ήρθε η ώρα να πραγματοποιήσει ένα μεγάλο πόθο της. Αφιερώνεται εξ ολοκλήρου στον Χριστό, γίνεται μοναχή και παίρνει το όνομα Φιλοθέη.

Κατ' αρχήν, ύστερα από εντολή του Αγίου Ανδρέα του Πρωτόκλητου, τον οποίο είδε σε όραμα, οικοδόμησε ένα γυναικείο μοναστήρι με αρκετά κελιά, στο οποίο και έδωσε το όνομα του Αγίου για να τον τιμήσει. Στο μοναστήρι πρόσθεσε και άλλα αναγκαία οικοδομήματα και εκτάσεις και το προικοδότησε με μετόχια και υποστατικά, που υπερεπαρκούσαν για τη διατροφή και συντήρηση των μοναζουσών.

Το μοναστήρι αυτό του Αγίου Ανδρέα σωζόταν στην Αθήνα, με τη Χάρη του Θεού, επί πολλά έτη μετά την κοίμηση της Αγίας και ήταν πλουτισμένο, όχι μόνο με υποστατικά και διάφορα μετόχια, αλλά και με πολυειδή χρυσοϋφαντα ιερατικά άμφια και σκεύη, απαραίτητα για τις ετήσιες ιερές τελετές και αγρυπνίες. Προπαντός όμως το μοναστήρι σεμνυνόταν και εγκαλλωπιζόταν με το θησαυρό του τιμίου και αγίου λειψάνου της Αγίας, το οποίο ήταν αποθησαυρισμένο και αποτεθειμένο στο δεξιό μέρος του Ιερού Βήματος, όπου και το ασπάζονταν με ευλάβεια όλοι οι Χριστιανοί. Το τίμιο λείψανο της Αγίας σκορπούσε ευωδία, γεγονός που αποτελούσε εμφανή μαρτυρία και απόδειξη της αγιότητας αυτής.

Το παράδειγμά της, λοιπόν, να αφιερωθεί στον Χριστό, το ακολουθούν και άλλες νέες. Σε λίγο διάστημα, η μονή έφθασε να έχει διακόσιες αδελφές. Η μονή της Οσίας Φιλοθέης γίνεται πραγματικό λιμάνι. Εκεί βρίσκουν προστασία όλοι οι ταλαιπωρημένοι από την σκλαβιά. Εκεί οι άρρωστοι βρίσκουν θεραπεία, οι πεινασμένοι τροφή, οι γέροντες στήριγμα και τα ορφανά στοργή.

Η Οσία, παρά τις αντιδράσεις των Τούρκων, οικοδομεί διάφορα φιλανθρωπικά ιδρύματα, νοσηλευτήρια, ορφανοτροφεία, «σχολεῖα διὰ τοὺς παίδας τῶν Ἀθηναίων, διὰ ν' ἀνοίξη τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν πρὸς τὴν παράδοσιν καὶ τὴν δόξαν τῶν προγόνων των». Πρωτοστατεί σε όλα αυτά τα έργα η ηγουμένη Φιλοθέη. Διδάσκει με τα λόγια και με τη ζωή της. Στηρίζει τους πονεμένους σκλάβους με την προσευχή της. Ιδιαίτερες είναι οι φροντίδες της για να σώσει από τον εξισλαμισμό ή την αρπαγή των Τούρκων τις νέες Ελληνίδες. Το έργο της, κατά βάση εθνικό και θρησκευτικό, ξεπέρασε τα όρια της Αθήνας και έγινε γνωστό σε όλη την Ελλάδα. Αδιαφιλονίκητη ιστορική επιβεβαίωση για το έργο αυτό παρέχει η αλληλογραφία της Φιλοθέης με τη Γερουσία της Βενετίας (1583 μ.Χ.), από την οποία ζητούσε οικονομική βοήθεια.

Η όλη όμως δράση της Αγίας Φιλοθέης εξαγρίωσε κάποτε τους Τούρκους. Κάποια στιγμή την συλλαμβάνουν και εκείνη με πνευματική ανδρεία ομολογεί: «Εγώ διψώ να υπομείνω διάφορα είδη βασανιστηρίων για το όνομα του Χριστού, τον οποίο λατρεύω και προσκυνώ με όλη μου την ψυχή και την καρδιά, ως Θεό αληθινό και άνθρωπο τέλειο και θα σας χρωστάω μεγάλη ευγνωμοσύνη αν μπορείτε μια ώρα πρωτύτερα να με στείλετε προς Αυτόν με το στεφάνι του μαρτυρίου». Ύστερα από την ηρωική αυτή απάντηση προς τους κατακτητές, όλοι πίστευαν ότι η πανευτυχής και φερώνυμη Φιλοθέη εντός ολίγου θα ετελειούτο διά του μαρτυρικού θανάτου. Όμως, κατά θεία βούληση, την τελευταία σχεδόν στιγμή πρόφθασαν κάποιοι Χριστιανοί και καταπράυναν τον ηγεμόνα με διάφορους τρόπους. Έτσι πέτυχαν να ελευθερώσουν την Αγία.

Αφεθείσα πλέον ελεύθερη, η Αγία Φιλοθέη, επέστρεψε αναίμακτη στο μοναστήρι της, όπως επί Μεγάλου Κωνσταντίνου ο μυροβλύτης Νικόλαος και πολλούς αιώνες αργότερα ο Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς. Φρόντιζε δε, όχι μόνο για τη σωτηρία της δικής της ψυχής αλλά και των άλλων, αφού τους μεν ενάρετους τους στερέωνε στην αρετή, τους δε αμαρτωλούς τους βελτίωνε ηθικά και τους οδηγούσε στη μετάνοια. Και αποκλειστικά για το σκοπό αυτό πέρασε στη νήσο Τζια (Κέα), όπου προ πολλού είχε οικοδομήσει μετόχι, για να αποστέλλει εκεί τις μοναχές εκείνες που φοβούνταν για διαφόρους λόγους να διαμένουν στην Αθήνα. Στην Τζια έμεινε αρκετό χρόνο και κατήχησε θεαρέστως τις ασκούμενες αδελφές στην ακριβή τήρηση των κανόνων της μοναστικής ζωής. Μόλις τελείωσε το έργο της εκεί, επέστρεψε και πάλι στην Αθήνα.

Έτσι λοιπόν, η Αγία Φιλοθέη, αφού έφθασε στην τελειότητα και στην πράξη και στην θεωρία, αξιώθηκε από τον Θεό να επιτελεί θαύματα, από τα οποία, προς απόδειξη του θαυματουργικού της χαρίσματος, θα μνημονεύσουμε ένα μόνο, το ακόλουθο: Ζούσε στην εποχή της ένας νέος, ποιμένας προβάτων, ο οποίος από πολύ μικρός είχε συνηθίσει στις κλεψιές και στις ραδιουργίες. Ο νέος αυτός, κατά παραχώρηση του Θεού, κυριεύθηκε από τον Σατανά. Εξ αιτίας τούτου περιφερόταν στα βουνά και στις σπηλιές γυμνός και τετραχηλισμένος, θέαμα όντως ελεεινό. Πολλές φορές, όταν συνερχόταν από την τρέλα, στην οποία τον είχε οδηγήσει ο Σατανάς, σύχναζε στα γύρω μοναστήρια για να βρει θεραπεία στην ασθένειά του. Δεν μπορούσε όμως να πετύχει τίποτε. Κάποιοι, που τον ευσπλαγχνίστηκαν, τον οδήγησαν στην Αγία Φιλοθέη η οποία, ύστερα από πολύ και εκτενή προσευχή τον λύτρωσε από εκείνη τη διαβολική μάστιγα. Έπειτα, αφού το νουθέτησε αρκετά, τον εισήγαγε και στην τάξη των μοναχών. Και έτσι ο νέος εκείνος, αφού εκάρη μοναχός, πέρασε το υπόλοιπο της ζωής του με μετάνοια και άσκηση, θαυμαζόμενος απ' όλους.

Μάταια οι Τούρκοι προσπαθούν να ανακόψουν την δράση της. Ώσπου μια νύχτα, στις 2 Οκτωβρίου του έτους 1588 μ.Χ., πήγαν στο μονύδριο που είχαν οικοδομήσει στα Πατήσια (έτυχε τότε να εορτάζεται η μνήμη του αγίου ιερομάρτυρος Διονυσίου του Αρεοπαγίτου και η Αγία μαζί με τις άλλες αδελφές βρίσκονταν στον ιερό ναό επιτελώντας ολονύκτια αγρυπνία) και πέντε από αυτούς ανέβηκαν στον εξωτερικό τοίχο και πήδησαν μέσα στην αυλή. Στην συνέχεια εισέβαλαν στο ναό, όπου άρπαξαν την Αγία και την μαστίγωσαν με μανία και βαναυσότητα και την εγκαταλείπουν ημιθανή έξω από τη μονή της.

Έξω από το ναό, στα δεξιά της εισόδου του, σώζεται η κολώνα, όπου η Φιλοθέη δέθηκε και μαστιγώθηκε. Οι μοναχές της την μετέφεραν στην κρύπτη της στην Καλογρέζα. Εκεί η Φιλοθέη υποκύπτει στα τραύματά της στις 19 Φεβρουαρίου 1589 μ.Χ.

Είκοσι ημέρες μετά από την κοίμηση της Αγίας, ο τάφος της ευωδίαζε. Ακόμη, όταν μετά από ένα έτος έγινε η ανακομιδή, το τίμιο λείψανό της βρέθηκε σώο και ακέραιο. Επιπλέον ήταν γεμάτο με ευωδιαστό μύρο, τρανή και λαμπρή απόδειξη της θεάρεστης και ενάρετης πολιτείας της, προς δόξα και αίνο του Θεού και καύχημα της πίστεώς μας. Το ιερό λείψανό της βρίσκεται σήμερα στον Μητροπολιτικό Ναό των Αθηνών. Στο μνήμα της απάνω βρεθήκανε γραμμένα τούτα τα λόγια: «Φιλοθέης υπό σήμα τόδ' αγνής κεύθει σώμα, ψυχήν δ' εν μακάρων θήκετο Υψιμέδων».

Η Φιλοθέη ανακηρύχθηκε αγία επί Οικουμενικού Πατριάρχου Ματθαίου Β΄ (1595 - 1600 μ.Χ.). Ο Νεόφυτος ο μητροπολίτης Αθηνών, αφού εξήτασε και ερεύνησε τα κατά τον βίον και το μαρτύριον της οσίας, σύνταξε αναφορά στο Πατριαρχείο μαζί με τους επισκόπους Κορίνθου και Θηβών και με τους προκρίτους της Αθήνας για να τάξει την οσία Φιλοθέη στους χορούς των αγίων. Σ' αυτό το συνοδικό έγγραφο είναι γραμμένα και τούτα: «Επειδή εδηλώθη ασφαλώς ότι το θειότατον σώμα της οσιωτάτης Φιλοθέης ευωδίας πεπληρωμένον εστί και μύρον διηνεκώς εκχείται, αλλά και τοις προσιούσι τε ασθενέσι τε και θεραπείας δεομένοις την ίασιν δίδωσι... τούτου χάριν έδοξε ημίν τε και πάση τη ιερά Συνόδω των καθευρεθέντων ενταύθα αρχιερέων συγγραφήναι και ταύτην εν τω χορώ των οσίων και αγίων γυναικών, ώστε κατ' έτος τιμάσθαι και πανηγυρίζεσθαι». Την Ακολουθία της την έγραψε κάποιος σοφός και ευλαβής άνθρωπος που ονομαζόταν Ιέραξ. Ανάμεσα στα ωραία εγκώμια είναι και τούτο: «Δαυΐδ γαρ το πράον έσχες και Σολομώντος, σεμνή, την σοφίαν, Σαμψών την ανδρείαν, και Αβραάμ το φιλόξενον, υπομονήν τε Ιώβ, του Προδρόμου δε θείαν άσκησιν...».

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ’. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὅσιων τὴν ἔλλαμψιν, εἰσδεδεγμένη σεμνή, τὴν πάλιν ἐφαίδρυνας, τῶν Ἀθηναίων τὴ σῇ, ἀσκήσει καὶ χάριτι, σὺ γὰρ ἐν εὐποιίαις, διαλάμπουσα Μῆτερ, ἤθλησας δι' ἀγάπην, εὐσεβῶς τοῦ πλησίον διὸ σὲ ὦ Φιλοθέη, Χριστὸς ἐδόξασε.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον

Ἀθηνῶν τῶν κλεινῶν τε νῦν καὶ πάλαι τὸ βλάστημα καὶ τῶν χθὲς καὶ πρώην ὁσίων τὸ ἀρίζηλον καύχημα τιμήσωμεν ἐν ὕμνοις οἱ πιστοί, ὁσίαν Φιλοθέην εὐλαβῶς ὅτι τὸν Χριστὸν εὐτόνως πάντων τῶν γεηρῶν ἀντήλλαξεν. Ἔχουσα οὖν συμπρεσβευτὴν τὸν παμμέγαν Διονύσιον, σῶζε τοὺς προσκυνούντας, εὐσεβῶς τὸ πάνσεπτον σκῆνος σου.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον

Ἀθηναίων ἡ πόλις ἡ περιώνυμος Φιλοθέην τιμᾷ τὴν ὁσιομάρτυρα καὶ ἀσπάζεται αὐτῆς τὸ θεῖον λείψανον, ὅτι ἐβίωσε σεμνῶς καὶ μετήλλαξε τὸ ζῆν ἀθλήσει καὶ μαρτυρίῳ, καὶ πρεσβεύει πρὸς τὸν Σωτῆρα, διδόναι πᾶσι τὸ θεῖον ἔλεος.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία - Ησυχαστήριο «Παναγία των Βρυούλων»

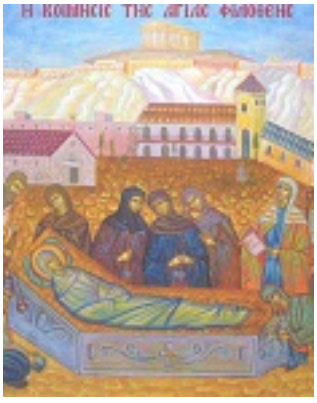
Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

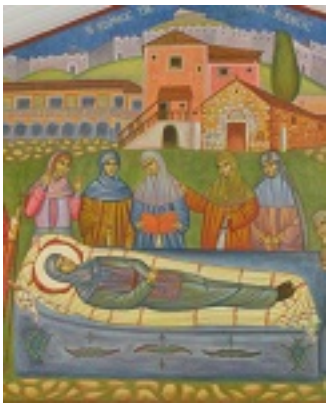
Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Η Αγία Φιλοθέη διδάσκει τις Ελληνίδες

Η κοίμηση της Αγίας Φιλοθέης - Ησυχαστήριο «Παναγία των Βρυούλων»

Η κοίμηση της Αγίας Φιλοθέης - Ησυχαστήριο «Παναγία των Βρυούλων»

Η ασημένια λειψανοθήκη της Αγίας Φιλοθέης (Μητροπολιτικός Ναός - Αθήνα)

Το εξώφυλλο της έκδοσης της πρώτης ακολουθίας της Αγίας, Βενετία 1775 μ.Χ.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

1. Σύναξις των εν Αθήναις Αγίων
2. Σύναξη των Αγίων Νεομαρτύρων των μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως μαρτυρησάντων